

Kavčke v letih od 1946 do 1952

Zapis po pripovedovanju Tina Avsenika

Levi in desni breg Save, torej Žirovnico in Dobravo, je še med drugo svetovno vojno povezovala viseča brv.

Z gradnjo hidrocentrale Moste v letih od 1946 do 1952 je ožina pod dobravskimi polji, ki jo imenujejo domačini Kavčke ali »U stan«, spremenila namembnost. Na nekdanjih terasastih travnikih oziroma pašnikih dobravskih kmetov so postavili barake. V barakarskem naselju so šest let živeli delavci s Primorske, Prekmurja, Dolenjske in bolj malo domačinov.

Barake so bile namenjene nastanitvi delavcev, pisarniškim prostorom in pa oskrbovalnim dejavnostim. Tako je bila v eni od barak trgovina, v kateri so poleg živil prodajali tudi blago. Dostopna je bila tudi okoliškim vaščanom iz Žirovnice in Dobrave. Zaradi obolenj in nesreč pri delu je bila v drugi baraki ambulanta, v katero sta vsakodnevno prihajala zdravnik z Bleda in medicinska sestra iz Žirovnice. V ambulanti so pomagali tudi obolelim domačinom.

Kavčke pri Mostah pred gradnjo jezua
(Tine Avsenik)

Ker so bile pri gradnji savske pregrade potrebne velike količine cementa in peska, so ga v Kavčke dovažali žirovniški in dobravski kmetje. Peskokopi so se nahajali na zemljiščih dobravskih kmetov, kamenje pa so dovažali z žičnico iz kamnoloma pod Ajdno. Skladišče gradbenega materiala je vodil Cvetko, dobravski domačin.

Viseča brv čez Savo
v soteski Kavčke
(Gornjesavski muzej
Jesenice)

Pri gradbenih delih so redno zaposlenim delavcem pomagali še francoski in nemški vojni ujetniki. Ti so delali pod nadzorstvom paznikov in bili nastanjeni v svojih barakah v Hrastovcu.

Prosti čas so delavci preživljali na odbojkarskem igrišču, na asfaltiranem kegljišču, predvsem pa v kantini, kjer je pogosto prihajalo do prepirov in preteпов. Običajno so potem posredovali graničarji s karavle pod Stolom. Ob nedeljah in praznikih so bile polne tudi gostilne Pod Stolom ter Staretova in Porova na Dobravi.

V letu 1952 so bila dela na pregradi zaključena. Cesta je povezala levi in desni breg Save, prejšnja viseča brv pa je ostala le v spominu redkih domačinov. V pobočju nad Savo so še vidne geološke vrtine, iz katerih so geologi odkopavali vzorčni material. Žal pa je izginilo domovanje kavk v stenah nad Savo, po katerih so Kavčke dobile svoje ledinsko ime.